

[Landbrugsministeren.]

faringerne ude i Livet viser, at en Mængde Mennesker kan leve paa et saadant Brug og kan leve meget mere tilfredsstillende end ved at gaa over i de arbejdsløses Rækker eller ind i Landarbejdernes Kreds eller lignende.

Man behøver kun at betragte Handelspriserne paa Landbrugsejendomme for at se, hvor forkert det er ikke at fremme en Udstykningslovgivning. Naar man ser paa Omsetningen af Landbrugsejendomme, viser det sig, at der for Øjeblikket er et ganske urimeligt Misforhold mellem Handelsværdien af Husmandsbrug og mindre Gaardmandsbrug og den Forrentningsmulighed, der er i de paagældende Ejendomme. Det vil sige, at der ude omkring i Landet er langt større Efterspørgsel efter Jord, end der er Tilbud om Jord, og det viser, at en Mængde unge Mennesker meget gerne vil ind i Landbruget, naar der blot paa nogen Maade er Mulighed derfor.

Der er ingen Tvivl om, at naar der ved mange af de Handler, der nu gennemføres, betales Priser for Landbrugsejendomme, som ligger langt ud over, hvad der kan forrentes, saaledes at de Mennesker, som ønsker at komme ind i Landbruget — og som egentlig i mange Tilfælde ser sig tvunget ind i det, fordi alle andre Udveje er spærret —, kommer ind i Forhold af en saadan økonomisk Art, at det vil være meget vanskeligt for dem at klare sig i Fremtiden, er det netop, fordi der er for faa Ejendomme til Salg. Derfor vil jeg meget advare imod, at man gaar ind i den Betragtning, som det ærede Medlem Hr. Ulrich var inde paa her: at man bør standse Udstykningen, og at man i alt Fald bør standse Udstykningen til Brug, der ligger under 10 ha.

Jeg vil tilføje, at jeg tror ikke, det er rigtigt, naar det ærede Medlem siger, at det, der sker her, er, at man opretter Brug, som konkurrerer de gamle Brug ud. Jeg er ganske klar over, at det Industrilandbrug, vi har set fremmet i saa stor Udstrækning i den sidste Menneskealder, har faaet et meget haardt Stød ved de Foranstaltninger, der nu gennemføres over for det danske Landbrug fra Udlandets Side. Derfor erkender jeg aabent, at det er ikke klogt og ikke rigtigt at oprette for smaa Husmandsbrug, som ikke kan eksistere under de ændrede Forhold. Men paa den anden Side er der sikkert stor Mulighed for, at Folk kan klare sig, naar de faar Brug paa 10—12—15 Tdr. Land. Det er jo ikke saadan, at der bliver anvendt flere Tønder Land til

Landbrug, fordi man opretter nye Brug, man faar kun en anden Fordeling med Hensyn til Arealernes Størrelse.

Det er ikke min Hensigt at opfordre de unge til at gaa ind i stærkt industrielt Landbrug, tværtimod, de maa basere deres Landbrug paa at passe Jorden bedre, end det er blevet gjort i de store Brug, saaledes at de bliver i Stand til at forsyne sig selv med de Raastoffer, som vi nu køber fra Udlandet, og ikke i saa høj Grad som tidligere indretter sig paa ved Indkøb af ekstra Raastoffer at gennemføre et stærkt industrielt Landbrug.

Det er ud fra disse Betragtninger, man i Landbrugskommissionen med min fulde Tilslutning har foreslaaet at gaa over til Udstykning til noget større Husmandsbrug end tidligere; og jeg vil sige til det ærede Medlem Hr. Ulrich, at jeg synes, det ærede Medlem, som nu fordømmer disse smaa Husmandsbrug saa stærkt, burde tage Konsekvensen af det Standpunkt og gaa med til en Lovgivning, som tilsigter at mildne Forholdene for de bestaaende Husmandsbrug, som er alt for smaa. For der tror jeg, der er en stor Fare, en Fare, som har været til Stede i mange Aar, men som selvfølgelig bliver større, jo mere man maa bort fra industrielt Landbrug og over til mere almindeligt Landbrug.

Jeg tror, at mange af disse Husmandsbrug, som er for smaa til almindeligt Landbrug, under de nuværende Forhold maa gaa ind paa en noget anden Driftsmetode og sikkert ogsaa i mange Tilfælde vil have Mulighed for det ved at gaa over til Gartneri og Havebrug; men for langt de flestes Vedkommende er Beliggenheden af den Art, at det er meget vanskeligt at gaa over hertil. Derfor er jeg enig med de Medlemmer, der har været inde paa den Betragtning, at man burde gaa til en Ekspropriationsbestemmelse for at kunne tildele disse Husmandsbrug noget mere Jord. Jeg har i høj Grad støttet og glædet mig over de Forslag, man har fremsat, der gaar ud paa ved økonomisk Tilskud at fremme Tildelingen af Tillægsjord til disse smaa Husmandsbrug. Men jeg er bange for, at disse Bestemmelser ikke er tilstrækkelige med den meget stærke Efterspørgsel, der er efter Jord, i Forhold til Forrentningen af Jorden.

Det ærede Medlem fremsatte det Ønske, at Jordlovsudvalget skulde udvides med et gartnerikyndigt Medlem, og dette Ønske blev støttet af det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt. Jeg erkender, at jeg synes, der er noget tiltalende heri, men man maa gøre sig klart, at det let vil afføde, at der kommer